

Силабус навчальної дисципліни
«Теорія перекладу»

Спеціальність	035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітня програма	Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська, англійська
Курс / семестр	2 курс, 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 18 год. Практичні – 18 год. Самостійна робота – 54 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра германської філології та перекладу, ауд. 310-Ц https://nupp.edu.ua/page/kafedra-germanskoi-filologii-ta-perekladu.html
Викладач(-і)	Кушнірова Тетяна Віталіївна, доктор філологічних наук, професор
Контактна інформація викладача(-ів)	kuta2608@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіка навчального процесу
Консультації	Аудиторія 310-Ц, згідно з графіком консультацій
Мета навчальної дисципліни – формування базових теоретичних знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами.	
Програмні результати (ПР)	
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	
12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	
17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	
24. Вміти перекладати у двосторонньому режимі (з англійської/німецької мови на українську та з української мови на англійську/німецьку) тексти галузевої спрямованості, що відносяться до суспільно-політичної, технічної, юридичної і економічної сфер, в усній (переклад з аркуша, послідовний, синхронний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад) формах; обирати стратегії й тактики, релевантні тому чи іншому етапу професійної перекладацької діяльності.	

Вміти застосовувати на практиці методи теорії перекладу та споріднених філологічних дисциплін; ефективно користуватися перекладознавчою термінологією, застосовувати на практиці методу використання словників, енциклопедій, зокрема, електронних, баз даних; володіти знаннями про стандарти і норми в галузі усного і письмового перекладу та їх дотримання; застосовувати під час перекладу сучасні інформаційні технології, системне та прикладне програмне забезпечення, зокрема автоматизовані системи перекладу. Вміти редагувати та аналізувати перекладені тексти за критеріями адекватності й еквівалентності; відтворювати англійські/німецькі та українські оніми, культурномарковані лексичні одиниці; перекладати у двосторонньому режимі (з англійської/німецької мови на українську та з української мови на англійську/німецьку) тексти з освіти, історії і культури України й англомовних/німецькомовних країн; користуватися словниками різних типів, відповідною довідковою літературою.

Передумови для навчання

Попередньо опановані курси: «Вступ до мовознавства», «Вступ до фаху (перекладознавство)».

Індивідуальне завдання

не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні проблеми перекладу. Тема 1. Загальні проблеми перекладу. Історія перекладу. Термін і поняття «переклад». Одиниця перекладу. Рівні перекладу. Тема 2. Перекладацькі відповідності. Постійні відповідності. Варіативні відповідності. Оказіональні відповідності (контекстуальні заміни). Види контексту. **Змістовий модуль 2. Перекладацькі трансформації.** Тема 3. Лексичні трансформації. Лексичні трансформації: конкретизація, генералізація, антонімічний переклад, додавання слів / декомпресія, опущення слів, компенсація, змістовий розвиток. Тема 4. Граматичні трансформації. Граматичні трансформації: заміна членів речення, зміна структури речення, заміна частин мови. **Змістовий модуль 3. Переклад безеквівалентної лексики.** Тема 5. Переклад безеквівалентної лексики. Переклад безеквівалентної лексики: транскодування (перекладацьке транскрибування, перекладацьке транслітерування, змішане транскодування, адаптивне транскодування), описовий переклад, калькування, аналогія. Тема 6. Переклад лакун і реалій. Лакун. Типологія лакун. Реалії. Класифікація реалій. Прийоми перекладу реалій. Тема 7. Особливості перекладу назв різних видів. Особливості перекладу назв різних видів. **Змістовий модуль 4. Переклад фразеологічних одиниць.** Тема 8. Переклад фразеологічних одиниць. Лексичні фразеологізми. Компаративні фразеологізми. Предикативні фразеологізми. Прийоми перекладу фразеологізмів.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1714>

Рекомендовані джерела

Базова література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
2. Кальниченко О.А. Теорія перекладу. Харків : Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 64 с.
3. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian languages. Вінниця: Nova Knyha publishers, 2003. 464 с.
4. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
5. Яровенко Л. С. Теорія перекладу.. Одеса : видавець Букаєв В.В., 2021. 88 с.

6. Девіцька А.І., Курах Н.П., Сідун Л.Ю. Теорія та практика перекладу. Ужгород: УжНУ, 2022. 36 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/46083>
7. Kushnirova T. V., Pavelieva A. K. The History of Translation. Guidance manual on the discipline “The History of Translation” for the students of the specialty 035 “Philology”. Poltava : National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”, 2020. 107 p. <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/9465>

Допоміжна література

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
2. Бугайчук О. В. Лексикологія англійської та української мов. К.: Вид-во НАУ, 2004. 56с.
3. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
4. Івахненко А.О. Конспект лекцій зі Вступу до перекладознавства. Харків : Вид-во НУА, 2020. 36 с.
5. Сімонюк В. П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу. Х., 2000. 332 с.
6. House J.A. Translation Quality Assessment: past and present. New York, Routledge, 2015. 160 p.
7. The Translation Studies Reader / edited by Lawrence Venuti. London–New York: Routledge, 2000. 524 p..

Методичне забезпечення

1. Кушнірова Т.В. Методичні вказівки для самостійної роботи із дисципліни «Теорія перекладу» для студентів спеціальності 035 «Філологія» 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» освітнього рівня «бакалавр». Полтава: НУ«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 40 с.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій програмі навчальної дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів (екзамен)
Робота на заняттях та виконання практичних завдань, завдань для самостійної роботи; тестування за темами	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	А	відмінно
82 – 89	В	добре
74 – 81	С	добре

64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Розв'язання практичних завдань має демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, шанобливо ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1714>)

Силабус затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу
30 серпня 2023 р., протокол № 1